

TÜRKİYE GELENEKSEL TÜRK OKÇULUK FEDERASYONU

HAVA KOŞUSU TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

1. **MADDE: Amaç:** Bu Talimatın amacı; Hava koşularının, Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonu kural ve talimatnamelerine uygun olarak yürütülmesini, belli bir disiplin içinde yapılmasını sağlamaktır.
2. **MADDE: Kapsam:** Bu Talimat, Türkiye Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonu ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerince düzenlenen her türlü ok koşusu ile özel ok koşularını kapsar.
3. **MADDE: Dayanak:** Bu Talimat, 19.07.2012 tarih ve 28358 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.
4. **MADDE: Bu Talimatta adı geçen;**
  - 4.1. **Bakanlık** :Gençlik ve Spor Bakanlığını,
  - 4.2. **Federasyon (TGTOF)** : Türkiye Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonunu
  - 4.3. **Federasyon Başkanı** :Türkiye Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonu Başkanı,
  - 4.4. **Yönetim Kurulu** :Türkiye Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonu Yönetim Kurulunu,
  - 4.5. **İl Müdürlüğü** : Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerini,
  - 4.6. **İlçe Müdürlüğü** : Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüklerini
  - 4.7. **Hava Koşusu** : Mesafe Atışlarını
  - 4.8. **Talim** : Antrenman
  - 4.9. **Meydan** : Yarışma sahası
  - 4.10. **Üstad** : Antrenörü
  - 4.11. **Müsabık** : Sporcu

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Esas Hükümler

5. MADDE: Atıcıların Sınıflandırılması

TGTOF tarafından düzenlenecek hava koşullarındaki atış mesafelerine göre atıcıların sınıflandırması yapıp belirlenen mesafelere ulaşan atıcı bir üst sınıfta yer alacaktır. Koşullarda aynı sınıfta yer alan atıcılar aynı periyotla atış yapar ve belirtilen sayıda ok atar:

- 5.1. Limitli ve 400 metre altı 3 ok
- 5.2. 400 metre ve üzeri 5 ok
- 5.3. 450 metre ve üzeri 7 ok
- 5.4. 500 metre ve üzeri 9 ok
- 5.5. 550 metre ve üzeri 11 ok

6. MADDE: Hava Koşusu Çeşitleri

6.1. Sınırsız Çekiş Kuvveti

18 Yaş ve üstü **kadın ve erkek** kategorilerinde yapılır.

6.1.1. Mürekkep Yay Hava koşusu (KARMA)

Hava koşullarında Mürekkep Yay sınıfı en az 10 kişi mürekkep yay ile yarışıyor ayrı bir kategori olarak değerlendirilir. 10 kişiden az katılımcı olması halinde sentetik yay ve mürekkep yay kullanan müsabıklar aynı kategoride yarışır. Mürekkep yay kategorisi ayrı bir kategori olduğunda karma olarak yapılır.

6.1.2. Sentetik Yay Hava Koşusu (Kadın-Erkek)

6.1.2.1. Koşu Şartları

- 6.1.2.1.1. Yay çekiş kuvvetinde bir sınırlama yoktur.
- 6.1.2.1.2. Müsabık dilerse siper ile atış yapabilir.
- 6.1.2.1.3. Kullanılan siper, kullanım şekli ve Siper kullanımı için kabzaya sarılan muşamba geleneksel usullerde olmalıdır.
- 6.1.2.1.4. Siper kabza hizasında yani kabzaya temas edecek şekilde olamaz.
- 6.1.2.1.5. Teknik hakem heyetinin uygun görmediği malzeme donanımı kullanılamaz.

- 6.1.2.1.6.** Sahaya saplanmamış oklar ölçüme dâhil edilmez. Ancak zeminde sert bir yüzeye temas edip saplanmadığı tespit edilen oklar ölçüme dâhil edilir.
- 6.1.2.1.7.** Ok zemine saplandıktan sonra kırılmış ise okun ayak kısmının bulunduğu yer ölçülür.
- 6.1.2.1.8.** Kaydedilen en uzak mesafeye göre derecelendirme yapılır.

6.2. Sınırlı Çekiş Kuvveti

- 6.2.1.** 50 lb: 14-17 yaş ve altı / 50 yaş ve üstü karma kategorilerde,
6.2.2. 35 lb: 13 yaş ve altı karma kategorilerde yapılır.

6.2.3. Koşu Şartları

- 6.2.3.1.** Bu kategoride kullanılacak yayların ölçümleri her müsabığın atış yapacağı ok boyu ile kabza gerisinden ölçülür. (Bkz **Ek-1**) Ölçümü yapılan yay ve oklara kontrol edildiğine dair işaret koyulur.
- 6.2.3.2.** Teknik heyetin uygun görmediği malzeme donanımı kullanılamaz.
- 6.2.3.3.** Sahaya saplanmamış oklar ölçüme dâhil edilmez. Ancak zeminde sert bir yüzeye temas edip saplanmadığı tespit edilen oklar ölçüme dâhil edilir.
- 6.2.3.4.** Ok zemine saplandıktan sonra kırılmış ise okun ayak kısmının bulunduğu yer ölçülür.
- 6.2.3.5.** Kaydedilen en uzak mesafeye göre derecelendirme yapılır.

7. MADDE: Ölçüm Yöntemi

Hava koşullarında okların ölçümünde var ise GNSS GPS ölçüm aleti o yok ise 25 metreden aşağı olmayacak şekilde şerit metre kullanılır bunların dışındaki ölçüm yöntemleri kullanılmaz.

8. MADDE: Koşu Meydanının Düzeni, Boyutları ve Ölçümlendirilmesi

- 8.1.** Koşu meydanı okların saplanmasına uygun olmalıdır. Saha ağaç, tümsek, taş vs. gibi engellerden arınmış olmalıdır.
- 8.2.** Sahanın salkı genişliği atış çizgisinden itibaren genişleyen 'V' biçiminde olur Mesafelere göre salkı genişlikleri **Ek-2** de verilmiştir.
- 8.3.** Sahanın dış çizgileri saha ölçüleri için belirtilen ölçülerde olmalıdır. Saha çizgileri boyunca dışarıdan sahaya herhangi bir canlının girmesini engellemek için gerekli önlemler alınmalıdır.
- 8.4.** Atıcıların bulunduğu alan bariyerleme yapılarak seyirci ve yarışması olmayan müsabığın girmemesi sağlanır.
- 8.5.** Atış çizgisinin 1 metre gerisinde Üstad için bir çizgi bulunur.
- 8.6.** Atış çizgisinin 5 metre gerisinde bekleme çizgisi bulunur.
- 8.7.** Atış çizgisi önünde 5 metre çizgisi bulunur.

- 8.8.** Saha atış çizgisinden başlayarak 300 metreden sonra her 25 metrede bir sahayı enine bölen çizgiler ile çizilir
- 8.9.** Saha boyunca 50 metre arayla yelken bayrak olmalıdır
- 8.10.** Atış istikameti yönünde saha sonunda atış yönünü belirleyecek ve atış çizgisinden atıcın görebileceği şekilde olacak bir yükseklikte direk üzerine 150x100 ebatlarında kırmızı renkte bayrak koyulur.
- 8.11.** Teknik kontroller için atış çizgisinde hakem masası bulunur.
- 8.12.** 400, 450, 500 ve 550 metrede her iki tarafta olacak şekilde havacıların durması için güvenli gözlem noktası hazırlanır.

9. MADDE: Atıcıların Kıyafetleri

Koşulara katılacak müsabık ve üstadlar TGTOF kıyafet talimatına uymak zorundadır.

10. MADDE: Atış stili

Türk okçuluğu müsabıkları yalnızca başparmak atış stilinde ve oku şast tarafından gezleyip atış yapabilirler.

11. MADDE: Müsabık Malzemeleri

Hava koşullarında kullanılacak malzemelerin tarifi aşağıda yapılmıştır.

11.1. Yay

11.1.1. Mürekkep Yay

Yapımında ağaç, boynuz, hayvansal sinir ve hayvansal tutkal kullanılan Geleneksel Kırım Tatar, Memlük, Türk-Osmanlı yayı formunda yaylardır. Pencere, yani kabza ya da gövde kısmı şekillendirilmiş; ok yatağı veya ok yatağı gibi kullanılacak kabza tasarımı olan yayların kullanımı yasaktır.

Kabza genişliği (tir geçimi) 15 mm'den daha dar olamaz.

11.1.2. Lamine sentetik yay

Yapımında ağaç, karbon, karbon fiber, camelyaf v.s.malzemeler ile reçine bazlı yapıştırıcılar kullanılarak yapılan veya tamamen reçine döküm Geleneksel Kırım Tatar, Memlük, Türk-Osmanlı yaylardır. Pencere, yani kabza ya da gövde kısmı şekillendirilmiş; ok yatağı veya ok yatağı gibi kullanılacak kabza tasarımı

olan yayların kullanımı yasaktır. Metal muhteviyatlı ve sökölüp takılabılen çok parçalı yaylar kullanılamaz.

Kabza genişliği (tir geđimi) 15 mm'den daha dar olamaz.

11.2. Kiriş

Kiriş farklı renklerde amaca uygun olacak belirli bir malzemededen yapılmış olabilir. Başparmağın yerleştirebileceği, üzerine güğöl (gez noktası) sarılabilecek ve gezin üzerine geçirilebileceği meydanlık sargı yer alabilir. Kirişin iki ucunda yaya takmak için halka şeklinde ilmikler bulunabilir.

11.3. Ok

11.3.1. Hava koşullarında sadece ahşap veya bambu ok serbest olup kullanılacak oklar menzil oku olmalıdır. (Azmayış, Pişrev, Heki, Yeksüvar)

11.3.2. Okların yelekleri doğal kuş tüylerinden veya doğal kâğıttan olabilir. Kullanılan kâğıt tüylerin yüzeyinde vernik sertleştirici vs olmamalıdır. Plastik yelekli oklar, alüminyum, karbon ve fiberglass gibi malzemededen yapılmış oklar kullanılamaz.

11.3.3. Okların gezleri adi gez (ok gövdesine açılmış kertik) ya da boynuzdan yapılmış başpâre gezler ve bakkam gezler olabilir. Plastik gez kullanılamaz.

11.3.4. Her müsabık ok gövdelerine (yeleklerin hemen ön kısmına) ismini ve soyadını yazmak zorundadır. Desen amaçlı gezden itibaren 15 cm yi geçmeyecek şekilde oklar boyanabilir. Bunun dışında kalan alan boyalı olamaz.

11.4. Kişisel Malzemeler

11.4.1. Zihgir, Şast; Kolçak; Mızraba; Kolçak Kurluk/ Kandil

Çeşitli materyallerden geleneksel usuller ile yapılmış olmalıdır. Üzerinde hiç bir şekilde mekanik düzenek olamaz. Geleneksel usul ve malzemelerden Türk – Osmanlı formunda yapılmış olmalıdır.

Eldiven kullanılamaz.

11.4.2. Dürbün

Okun, sahadaki yerini tespit etmek maksadıyla dürbün, teleskop, vb. yardımcı aletler yalnızca üstad tarafından kullanılabilir.

11.4.3. Siper

Okun kabza gerisine çekilip atılmasını sağlayan donanım. Müsabakalarda kullanılan siper kesinlikle geleneksel usullerde olmalıdır.

Siper 3 kısımdan oluşur;

11.4.3.1. Tasma; Deri veya kumaştan mamöl, siper oluşunun üzerine yapıştırılıp bileğe bağlanmasını sağlayacak şekilde olmalıdır.

11.4.3.2. Oluk; Boynuz, kemik, бага, fildişi, ağaç, vs. malzemelerden mamül olabilir. Siper tasmaına bağlandığından atış esansında yayın kabzasına temas etmeyecek şekilde olmalıdır.

11.4.3.3. Tabla; Ağaç, boynuz, kemik vs. malzemelerden mamül olup üzeri deri veya kumaş kaplama olabilir.

12. MADDE: Atış Amiri

Atış amiri tüm müsabıkları ve sahayı görebileceği bir yerde koşuyu idare eder.

13. MADDE: Atış ve Atış Yönetimi

- 13.1.** Müsabıklar sınıflarına göre malzeme kontrolü için hakem masasına çağrılır.
- 13.2.** Kontrolü yapılan ok ve yayların üzerine müsabık numaraları hakemler tarafından yazılır ve müsabık sahaya alınır.
- 13.3.** Müsabıklar sahaya atış yapmaya hazır halde girmelidir.
- 13.4.** Hakemler sahaya giren atıcının yaka kartındaki numarası ile ok ve yayının üzerindeki numaraları kontrol eder.
- 13.5.** Her müsabık 1. Maddede belirtilen sınıflandırmalara uygun sayıda ok atışı yapar.
- 13.6.** Sporcuya atış esnasında yalnızca bir üstad eşlik edebilir. Üstad çizginin gerisinden sporcusuna diğer sporcuları rahatsız etmeyecek şekilde sözlü olarak müdahale edebilir. Sporcu malzeme konusunda üstadın yardımına ihtiyaç duyması halinde üstad çizgisinde müdahale edilebilir.
- 13.7.** Bütün atışlar bittikten sonra okların ölçümü yapılır. Sporcuların en uzak mesafesindeki oklarına göre derecelendirme yapılır.
- 13.8.** Hakemler ölçümlendirme yaptıktan sonra oklarını toplamaları için malzemesiz bir şekilde müsabıkları sahaya alır.
- 13.9.** Müsabıklar sahadan yalnızca kendi oklarını toplar. En uzak mesafede bulunan oklardan daha ileriye yanlarında hakem olmadan geçemez.
- 13.10.** Ok topladıktan sonra müsabıklar sahadan hakemlerin belirlediği bölümden çıkış yapar.

14. MADDE: Atış Süreleri

Hava koşularında atıcılara verilecek süre aksi belirtilmedikçe şu şekilde olur;

- 14.1.** Mürekkep yay; ok başına 240 sn.

14.2. Lamine-Sentetik yay; ok başına 180 sn.

15. MADDE: Hava koşullarında görev yapacak hakemlerin görevleri

- 15.1. Sahanın standartlara uygun olup olmadığını kontrol eder.
- 15.2. Her koşudan önce sahada ok taraması yapar.
- 15.3. Malzeme kontrolü, lisans ve yaka kartlarını kontrol eder.
- 15.4. Atış esnasında müsabığın kurallara uygun atış yapıp yapmadığını denetler.
- 15.5. Okların ölçümünü yapar, bunları kayıt altına alır.

ÜÇÜNCÜ BOLÜM
Son Hükümler

16. MADDE: Talimatta Yer Alamayan Hususlar

Herhangi bir koşu öncesi, esnası ve sonrasında bu talimatta yer almayan hususlarda TGTOF Puta Koşu talimatı kuralları esas alınır.

17. MADDE: Yürürlük

Bu talimat Bakanlık web adresinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

18. MADDE: Yürütme

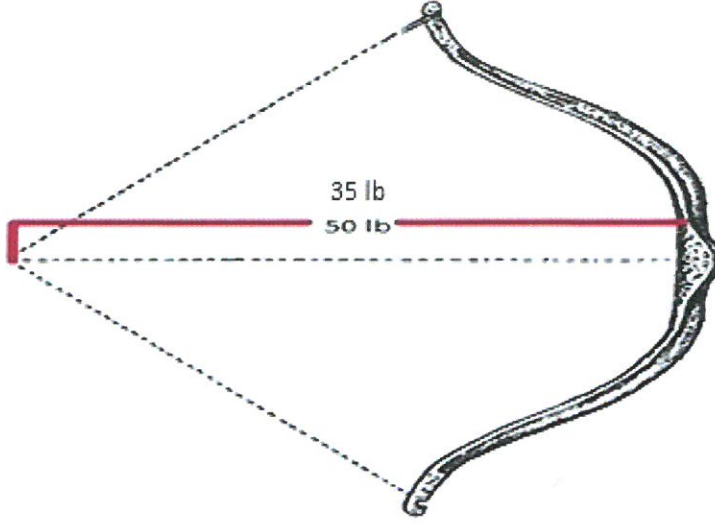
Bu Talimatı Türkiye Geleneksel Türk Okçuluk Federasyonu Başkanlığı yürütür.

Ek-1

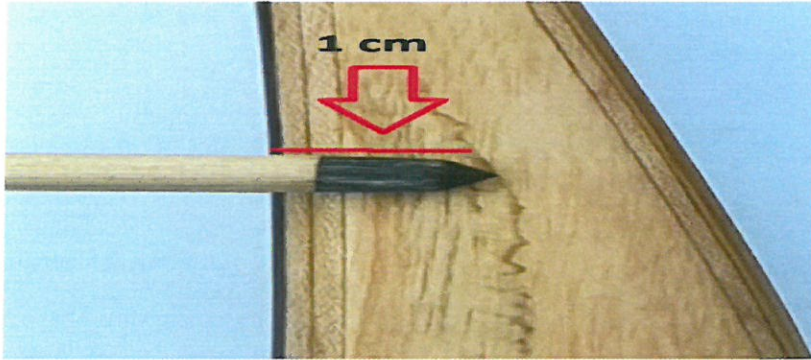
Madde 2.2 de yer alan Sınırlı çekiş kuvveti için yay ölçümü ile alakalı bilgilendirme

Bu kategoride yay çekiş kuvveti en fazla (+ 0,5lb) olabilir

Bu kategoride kullanılacak yayların ölçümleri her müsabığın atış yapacağı ok boyu ile kabza gerisinden ölçülür.

Ek-2

Hava koşusu Saha yapısı ve mesafelere göre salkı ölçüleri

